

ПРОГРАМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

БІОЛОГІЯ

7 клас

Підручники (розроблено за модельною навчальною програмою «Біологія. 7–9 класи» для закладів загальної середньої освіти (авт. Балан П. Г., Кулініч О. М., Юрченко Л. П.)):

1) Біологія: підруч. для 7-го кл. закл. заг. сер. освіти/ Павло Балан [та ін.]. - Київ: Генеза, 2024

[Завантажити підручник](#)

2) Біологія: підруч. для 7 кл. закладів заг. середньої освіти/О.А. Андерсон, О.А. Чернінський, А.О. Андерсон.
– Київ: школяр, 2024

[Завантажити підручник](#)

3) Біологія : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти /К. М. Задорожний, Г. В. Ягенська, О.А. Павленко, О.О. Додь – К.: Видавничий дім «Освіта», 2024

[Завантажити підручник](#)

Навчальний матеріал для вивчення вказаних тем Ви знайдете в підручниках або можете скористатися ресурсами:

1. «Всеукраїнська школа онлайн» :

1) курс уроків [з ботаніки](#)

2) курс уроків [з зоології](#)

2. Авторські [відеоуроки Тетяни Чичковської](#) створені за програмою: «Біологія. 7–9 класи» (Балан П. Г., Кулініч О. М. та ін.), модельна програма для НУШ

3. [Електронний інтерактивний додаток до підручника](#) Біологія : підруч. для 7-го кл. закл. заг. сер. освіти / Павло Балан [та ін.]. - Київ : Генеза, 2024

4. [Цифровий додаток до підручника](#) Біологія : підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти / К. М. Задорожний, Г.В. Ягенська, О.А. Павленко, О. О. Додь – К. : Видавничий дім «Освіта», 2024

I семестр

Семестрова контрольна робота №1

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати	Джерела інформації	Інтерактивні завдання для самоперевірки
Вступ				
1	Біорізноманіття нашої планети та рівні його організації (генетичне, видове, екосистемне). Систематика – наука, що вивчає різноманітність організмів. Основні методи дослідження біорізноманіття. Планування та проведення біологічного дослідження. Збереження біорізноманіття – запорука стабільного існування біосфери. Значення біології в природі та житті людини	Опановує терміни: біорізноманіття, екосистема, методи дослідження біорізноманіття (описово-порівняльний, спостереження, експеримент, статистичний аналіз, моделювання) наводить приклади: - представників основних груп організмів (бактерії, водорості, рослини, тварини, гриби); - основні методи досліджень організмів (описово-порівняльний, спостереження, експеримент, статистичний аналіз, моделювання) розпізнає: - рівні організації живої матерії та біорізноманіття на малюнках, фотографіях розрізняє: об'єкти живої природи	«Біологія 7 кл» (Балан): Біорізноманіття нашої планети та рівні його організації Систематика – наука, що вивчає різноманітність організмів Основні методи дослідження біорізноманіття Значення біології в природі та житті людини	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 14 – 16 Онлайн-тестування: Вступ, біорізноманіття. Тестування+ відповідність https://naurok.com.ua/test/biologiya-7-nush-vstup-bioriznomanittya-2395199.html

		характеризує та пояснює: - методи дослідження біорізноманіття класифікує: - живі організми за запропонованими ознаками порівнює та аналізує: біорізноманіття нашої планети та рівні його організації (генетичне, видове, екосистемне) установлює зв'язки: - між видовим, генетичним та екологічним різноманіттям описує: - рівні організації (генетичне, видове, екосистемне) біорізноманіття висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про поступове ускладнення організації живої матерії та урізноманітнення біологічного різноманіття в процесі історичного розвитку - методів дослідження біорізноманіття аргументує: - необхідність застосовувати правила поведінки в природі діє на основі усвідомлення (агентність) охороняє і зберігає біорізноманіття		
--	--	--	--	--

Розділ 1. Клітина. Прокаріоти. Одноклітинні еукаріоти

Тема 1. Клітина – структурно-функціональна одиниця організмів. Прокаріоти

2	Типи організації клітин: про- та еукаріотичні клітини. Методи дослідження клітин. Збільшувальні прилади і правила роботи з ними. Будова клітини. Органели клітини, особливості їхньої будови та функцій. Взаємозв'язок органел клітини між собою. Різноманітність прокаріотичних організмів. Роль прокаріотів у природі та житті людини	Опановує терміни: прокаріоти, еукаріоти, клітина, оптичний (світловий) мікроскоп, оболонка клітини, цитоплазма, органели, включення, інфекційні захворювання, мікробіологія розрізняє та розпізнає: на моделях, фотографіях прокаріотичні та еукаріотичні клітини та їхні складові; наводить приклади: - органел клітини та їхніх функцій; - хвороб людини, збудниками яких є прокаріоти характеризує та пояснює: - методи дослідження клітин; порівнює та аналізує: - типи організації клітин: про- та еукаріотичні клітини установлює зв'язки: - між органелами клітини; - між органелами та їхніми функціями моделює / створює моделі: - будови та структури клітин	«Біологія 7 кл» (Балан): § 4 – 9 Методи дослідження клітин Збільшувальні прилади і правила роботи з ними Типи організації клітин. Будова клітини еукаріотів Практична робота. Виготовлення тимчасових мікропрепаратів та їхнє дослідження Особливості будови клітини прокаріотів та їх процесів життєдіяльності Роль прокаріотів у природі та житті людини	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 33 – 35 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 33 – 34 Будова мікроскопа. Тренувальна діаграма з мітками: https://wordwall.net/uk/resource/35746113 Онлайн-тестування: Методи дослідження клітини https://naurok.com.ua/test/metodi-dosli-dzhennya-klitin-zbi
---	--	--	--	---

		прокаріотів і еукаріотів; - шляхи поширення прокаріотів збудників хвороб людини розв’язує: - проблемне питання щодо організації про та еукаріотичної клітини описує: - будову клітини про та еукаріотів висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про ускладнення організації еукаріотичної клітини порівняно з прокаріотичною; - про клітину – одиницю будови організмів аргументує: - зв’язок органел клітини між собою; взаємозв'язок між будовою та функціями складових клітини; - необхідність застосовувати правила гігієни для профілактики бактеріальних захворювань людини; усвідомлює значення застосування: - знань про роль прокаріотичних організмів у природі та житті людини, побуті, виробництві тощо		lshuvalni-priladi-7-klas-nush-2978624.html Клітина (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/7-klas-biologiy-a-uzagalnennya-z-te-mi-klitina-strukturno-funkcionalna-odinic-ya-organizmiv-proka-rioti-3007275.html Тренувальна діаграма: https://wordwall.net/uk/resource/936237/біологія/загальний-план-будови-клітини Роль прокаріотів (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/znachennya-bakteriy-2427643.html
--	--	--	--	--

Тема 2. Одноклітинні евкаріоти – цілісні організми

3	Особливості організації клітин одноклітинних евкаріотів. Одноклітинні евкаріоти – мешканці водойм: прісних (на прикладі евглени зеленої та інфузорії-туфельки) та морів (на прикладі форамініфер). Паразитичні одноклітинні евкаріоти (на прикладі дизентерійної амеби, гіардії (лямблії), малярійного плазмодія). Профілактика паразитарних (інвазійних) захворювань людини. Одноклітинні евкаріоти – предки багатоклітинних видів. Поняття про колоніальні та багатоклітинні організми.	опановує терміни: протозої, війки, джгутики, несправжні ніжки (псевдоподії), паразитарні (інвазійні) захворювання, носії збудників захворювань називає: - органели одноклітинних евкаріотів наводить приклади: - одноклітинних евкаріотів – мешканців прісних водойм і морів, паразитичних одноклітинних розрізняє та розпізнає: на моделях, фотографіях евкаріотичні організми та їхні складові характеризує та пояснює: - особливості будови органел одноклітинних евкаріотів залежно від виконуваної функції класифікує: - одноклітинні евкаріоти за способом живлення, середовищем існування порівнює та аналізує: - процеси життєдіяльності в різних одноклітинних евкаріотів установлює зв'язки: - між особливостями будови одноклітинних	«Біологія 7 кл» (Балан): § 10 – 12 Одноклітинні евкаріоти – мешканці прісних та морських водойм Лабораторне дослідження “Спостереження за інфузоріями” Одноклітинні евкаріоти – мешканці прісних та морських водойм Паразитичні одноклітинні організми Поняття про колоніальні та багатоклітинні організми	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 46 – 48 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 45 – 46 Сортування за групами (тренувальна вправа): https://wordwall.net/uk/resource/37586422 Онлайн-тестування: Одноклітинні евкаріоти (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/odnoklitinni-organizmi-ameba-
---	---	---	---	---

		та середовищем існування моделює / створює моделі: - будови одноклітинного еукаріотичного організму; - процесу живлення одноклітинних еукаріотів прісних водойм розв'язує завдання: про органели одноклітинних еукаріотів, що забезпечують існування їхніх клітин як самостійних організмів дотримується правил: профілактики захворювань, які спричиняють одноклітинні еукаріотичні організми висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про ускладнення організації еукаріотичної клітини як цілісного організму; аргументує: - значення спеціальних органел еукаріотичних одноклітинних організмів - необхідність застосовувати правила особистої гігієни щодо запобігання протозойним інфекціям усвідомлює значення застосування:		evglena-zelena-infuzoriya-tufelka-hlamidomonada-2453322.html
--	--	---	--	--

		- знань про еукаріотичні одноклітинні організми у природі та житті людини		
Розділ 2. Різноманітність еукаріотичних організмів				
Тема 3. Водорості				
4	Особливості будови та процесів життєдіяльності водоростей. Середовища мешкання водоростей. Водорості одноклітинні, колоніальні та багатоклітинні. Різноманітність водоростей (зелені, бурі, червоні, діатомові) Роль водоростей у природних екосистемах та житті людини.	опановує терміни: одноклітинні, колоніальні та багатоклітинні організми, автотрофне, гетеротрофне та міксотрофне живлення називає: середовища існування водоростей наводить приклади: водоростей (зелені, бурі, червоні, діатомові) розрізняє та розпізнає: на моделях, фотографіях представників різних груп водоростей характеризує: одноклітинні, колоніальні та багатоклітинні водорості класифікує: різні групи водоростей порівнює та аналізує: будову водоростей та їхнє середовище існування	«Біологія 7 кл» (Балан): § 13 – 15 Лабораторне дослідження: «Будови зелених одноклітинних водоростей (на прикладі хламідомонади)» Лабораторне дослідження багатоклітинних нитчастих водоростей Різноманітність водоростей Нижчі рослини (Зелені та діатомові водорості). Відео 1 4 1 2 (youtube.com)	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 58 – 60 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 55 – 56 Онлайн-тестування: Водорості (тестування+відповідність): https://naurok.com.ua/test/test-z-temi-v-odorosti-1031.html

		установлює зв'язки: між особливостями будови та поширенням водоростей моделює / створює моделі: процес руху хламідомонади розв'язує: проблемне завдання про роль і місце водоростей у природі та житті людини		
Тема 4. Характерні риси вищих рослин				
5	Формування різних типів тканин та диференційованих органів (вегетативних і репродуктивних). Середовища мешкання вищих рослин. Адаптації вищих рослин до різних умов зростання. Формування різних життєвих форм у вищих рослин – наслідок адаптацій до різних умов зростання. Рослина — цілісний інтегрований організм. Вегетативні органи рослин	опановує терміни: транспірація (випаровування води), вегетативні та репродуктивні органи рослини, брунька, пагін, корінь називає: - типи тканин; - частини пагону; - середовища мешкання вищих рослин наводить приклади: - адаптації вищих рослин до різних умов зростання; - статевого і нестатевого розмноження вищих рослин; - рухів рослин розрізняє та розпізнає: - на моделях, фотографіях, гербарних зразках вегетативні органи рослин,	«Біологія 7 кл» (Балан): § 16 – 22 Формування тканин і органів рослин Середовища існування та адаптації вищих рослин до різних умов зростання Формування різних життєвих форм у вищих рослин – наслідок адаптації до різних умов зростання Корінь. Будова та функції кореня	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 87 – 89 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 83 – 84 Тканини рослин (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/tkanini-roslin-8137.html Рослина –

	(корінь і пагін), їхня будова, функції та видозміни. Взаємозв'язки між різними органами рослини. Рухи рослин. Розмноження рослин: статеве та нестатеве. Життєві цикли вищих рослин.	життєві форми рослин характеризує та пояснює: - вегетативні органи, їхні видозміни та біологічне значення; класифікує: - типи тканин порівнює та аналізує: - статеве та нестатеве розмноження установлює зв'язки: - між будовою вегетативного органа та його функціями - між різними органами рослин; між поколіннями в життєвому циклі вищих рослин; моделює / створює моделі: - процеси життєдіяльності вищих рослин: транспорту речовин, транспірації, рухи рослин розв'язує проблемне питання: - про взаємозв'язок органів рослини між собою описує: - особливості будови вегетативних органів рослин та їхніх видозмін; - життєві цикли вищих рослин; - адаптації вищих рослин до умов зростання висловлює та обґрунтовує судження,	Види коренів, типи кореневих систем. Видозміни коренів Лабораторне дослідження будови кореня Пагін, його будова та функції. Видозміни пагонів. Дослідження будови пагонів Внутрішня будова стебла Листок - бічний орган пагона. Видозміни листків Брунька - зачатковий пагін Дослідження будови бруньок різних рослин	інтегрований організм (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/tematichna-k-r-kvitkova-roslina-2526470.html Корінь (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/test-z-temi-k-orin-2501529.html Пагін (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/pagin-budova-ta-funkci-2511349.html Листок (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/listok-6-klas-3097772.html Видозміни
--	--	--	---	---

		робить висновок: - про основні процеси життєдіяльності вищих рослин (ріст, мінеральне (грунтове) живлення, фотосинтез, дихання, транспірація, транспорт речовин по рослині, рухи); - про основні життєві форми рослин як адаптацію до середовища існування аргументує: - видозміни органів вищих рослин – пристосування до різних умов зростання; усвідомлює значення застосування: - знань про будову та процеси життєдіяльності вищих рослин	Взаємозв'язки між різними органами рослини. Рухи рослин Дослідження транспорту речовин у рослині Розмноження рослин. Життєві цикли вищих рослин	вегетативних органів: https://naurok.com.ua/test/vidozmini-v-egetativnih-organiv-713406.html Розмноження рослин: статеве та нестатеве. Життєві цикли вищих рослин: https://naurok.com.ua/test/rozmnozheniya-roslin-stateve-ta-nestateve-zhittevi-cikli-vischih-roslin-3108809.html
Тема 5. Різноманітність вищих рослин				
6	Вищі спорові рослини (мохи, папороті, плауни, хвощі). Насінні рослини (голонасінні та покритонасінні (квіткові)). Квітка. Суцвіття.	опановує терміни: квітка, суцвіття, запилення, запліднення, насінина, плід, мохи, папороті, хвощі, плауни, голонасінні, покритонасінні (квіткові). називає: - репродуктивні органи рослин;	«Біологія 7 кл» (Балан): § 23 – 33 Вищі спорові рослини. Мохи Вищі спорові рослини. Плауни	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 131 – 134 «Біологія 7 кл»

	Насінина. Плід. Особливості розмноження насінних рослин (процеси запилення та запліднення, формування насінини та оплодня (у квіткових рослин)). Способи поширення насіння та плодів. Різноманітність покритонасінних (дводольні та однодольні). Роль вищих рослин у природі та житті людини.	- частини квітки; - частини плоду; - ознаки вищих спорових, голонасінних, покритонасінних наводить приклади: - вищих спорових рослин; - типів суцвіть; - типів плодів (сухих та соковитих) - голонасінних рослин; - покритонасінних рослин розрізняє та розпізнає: на моделях, фотографіях, представників різних груп вищих рослин характеризує та пояснює: - цикли розвитку вищих рослин; - процеси запилення та запліднення у насінних рослин; класифікує: - вищі спорові та насінні рослини порівнює та аналізує: - типи плодів; - способи запилення рослин; - ознаки спорових рослин; - ознаки насінних рослин установлює зв'язки: - між будовою квітки та способом її запилення; - між особливістю будови плоду та	Вищі спорові рослини. Хвощі Вищі спорові рослини. Папороті Голонасінні Покритонасінні. Загальна характеристика Будова квітки Суцвіття Запилення квіткових рослин Подвійне запліднення квіткових рослин Насінина. Проростання насіння Плоди. Різноманітність плодів	(Андерсон): стор. 123 – 124 Різноманітність вищих рослин (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/riznomanitni-st-vischih-sporovih-roslin-85584.html Голонасінні: https://naurok.com.ua/test/golonasinni-roslini-3351946.html Покритонасінні: https://naurok.com.ua/test/pokritonasinni-roslini-3231135.html
--	--	--	--	---

		способами його поширення моделює / створює моделі: будову квітки та процеси запилення та запліднення розв'язує проблемне питання: - про особливості будови репродуктивних органів рослини, пов'язані з адаптацією до умов існування; описує: - особливості розмноження насінних рослин; - особливості поширення плодів та насіння висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про визначальну роль вищих рослин в існуванні життя на нашій планеті - про особливості будови та поширення груп вищих спорових (мохи, папороті, плауни, хвощі) та насінних (голонасінні та покритонасінні (квіткові)) рослин; аргументує твердження : поява квітки – основна умова панування покритонасінних рослин у сучасній флорі усвідомлює значення: - рідкісних, лікарських та отруйних рослин своєї місцевості	Поширення плодів і насіння Покритонасінні. Дводольні Покритонасінні. Однодольні Роль вищих рослин у природі та житті людини	
--	--	--	---	--

II семестр

Семестрова контрольна робота №2

№ п/п	Зміст навчального матеріалу	Очікувані результати	Джерела інформації	Інтерактивні завдання для самоперевірки
Тема 6. Характерні риси та будова тварин				
7	Гетеротрофний тип живлення, диференціація клітин, формування тканин, органів та їхніх систем. Системи органів тварин та їх функції. Нейрогуморальна регуляція життєвих функцій. Типи розмноження тварин. Способи запліднення (зовнішнє та внутрішнє). Типи розвитку (прямий та непрямий). Форми поведінки	опановує терміни: подразливість, рефлексі безумовні та умовні, інстинкт, запліднення зовнішнє та внутрішнє, розвиток зародковий (ембріональний) та післязародковий (постембріональний): прямий та непрямий), міграції тварин, тварини сапротрофи, рослиноїдні (фітофаги), хижаки, паразити, кровосисні види (гематофаги) називає: - способи живлення тварин; - тканини тварин; середовища існування тварин наводить приклади: - функції різних систем органів; - різних форм поведінки тварин; - тварин, що мігрують; - тварин з різним типом розвитку	«Біологія 7 кл» (Балан): § 34 – 39 Середовища мешкання та пристосування до них тварин Диференціація клітин, формування тканин тварин, органів та їхніх систем Типи розмноження тварин. Способи запліднення	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 162 – 165 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 145 – 146 Онлайн-тестування: Зоологія- наука про тварин: https://naurok.com.ua/test/zoologiya---nauka-pro-tvarini-osoblivosti-klitin-tva

	тварин (рефлекси безумовні та умовні, інстинкти). Способи комунікації тварин. Міграції тварин та методи їх вивчення. Середовища існування та пристосування до них тварин.	характеризує та пояснює: - ознаки тварин; - формування тканин, органів та систем органів класифікує: - тварин за способом добування їжі - за типом розвитку порівнює та аналізує: - зовнішнє та внутрішнє запліднення у тварин - вроджені та набуті форми поведінки установлює зв'язки: - між рівнями організації тваринного організму (клітина-тканина-орган-система органів) - між нервовою та гуморальною регуляціями функцій у тварин моделює / створює моделі: етапи типів розвитку тварин та регуляції функцій у тварин розв'язує проблемне питання: про значення міграції у житті тварин описує: - системи органів та процеси життєдіяльності тварин - тип живлення тварини - форму поведінки тварин - способи комунікації тварин дотримується правил: - правил особистої гігієни та поведінки під час	Поведінка тварин. Рефлекси безумовні та умовні, інстинкти Форми поведінки тварин Комунікація тварин Способи орієнтування тварин. Міграції	rin-3237216.html Способи розмноження тварин: https://naurok.com.ua/test/rozmnozheniya-i-rozvitok-tvarin-bologiya-7-nush-2772994.html Форми поведінки тварин: https://naurok.com.ua/test/test-formi-povedinki-tvarin-3186629.html Середовища існування та пристосування до них тварин: https://naurok.com.ua/test/seredovisch-a-isnuvannya-tvarin-nush-3405067.html
--	---	---	--	---

		спілкування з домашніми тваринами висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про значення міграції у житті тварин - про гетеротрофний тип живлення та його способи - про форми поведінки та їх роль у житті тварин - про взаємозв'язок органів у організмі тварини - про пристосувальне значення поведінки аргументує: - відповідність пристосування тварини до середовища існування - переваги та недоліки прямого і непрямого типів розвитку - необхідність знань про поведінку тварин для збереження власного життя і здоров'я усвідомлює - ціннісне ставлення до тварин		
Тема 7. Різноманітність тварин				

8	Губки – примітивні водні тварини, що не мають сформованих тканин. Жалкі – двошарові тварини. Небезпека жалких для здоров'я людини. Плоскі черви – паразити людини і тварин. Круглі черви (нематоди) – паразити людини, тварин і рослин. Кільчасті черви, їхня роль у природі та житті людини. Молюски: двостулкові, черевоногі та головоногі, їхня роль у природі та житті людини. Членистоногі – безхребетні тварини із зовнішнім скелетом. Ракоподібні. Промислові види ракоподібних. Комахи.	Опановує терміни: тварини безхребетні та хордові, плацента, молочні залози, теплокровність, холоднокровність називає: - групи хордових та безхребетних тварин наводить приклади: - тварин різних груп розрізняє та розпізнає: на малюнках, фотографіях представників різних груп тварин характеризує та пояснює: - особливості зовнішньої будови тварин у зв'язку з пристосуванням до умов мешкання; - характеризує та пояснює особливості внутрішньої будови тварин; класифікує: - тварини за певними ознаками відповідно до групової належності порівнює та аналізує: - особливості будови тварин, що мешкають у різних середовищах установлює зв'язки: - між особливостями зовнішньої будови тварини та її середовищем існування моделює / створює моделі:	«Біологія 7 кл» (Балан): § 40 – 61 Жалкі - двошарові тварини (тип Кишковопорожнинні) Плоскі черви – паразити людини і тварин Круглі черви (нематоди) – паразити людини, тварин і рослин Кільчасті черви, їхня роль у природі та житті людини Молюски: їхня роль у природі та житті людини Членистоногі – безхребетні тварини із зовнішнім скелетом. Ракоподібні Тип Членистоногі. Клас Павукоподібні	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 206 – 210 стор. 253 – 257 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 211 – 212 Онлайн-тестування: Губки. Жалкі: https://naurok.com.ua/test/gubki-zhalki-3265801.html Плоскі, круглі та кільчасті черви https://naurok.com.ua/test/ploski-ta-krugli-chervi-2692711.html Молюски: https://naurok.com
---	--	--	--	--

Роль комах у природі та житті людини. Павукоподібні: отруйні види (павуки), кровосисні види (кліщі) – переносники збудників захворювань людини і тварин, шкідники харчових продуктів. Хордові – тварини із внутрішнім скелетом. Головохордові – примітивні хордові тварини. Хрящові, променепері та лопатепері риби, пристосування до мешкання у водоймах. Амфібії (земноводні), рептилії (плазуни), птахи, ссавці – четвероногі хордові тварини, їхня роль у природі та житті людини.	- фізичні моделі зовнішньої будови тварини розв'язує проблемне питання: - щодо відповідності зовнішньої будови тварини умовам мешкання описує: - ознаки тварини певної групи; - функціональні особливості тварин різних груп; розв'язує проблемне питання: - щодо відповідності зовнішньої будови тварини умовам мешкання описує: - ознаки тварини певної групи; - функціональні особливості тварин різних груп; висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про місце кожної окремої групи тварин у системі органічного світу - про біорізноманіття тварин України, рідного краю аргументує: - відповідність будови тварин середовищу існування усвідомлює значення - тварин у природі та зв'язок їх з рослинами та грибами - основних ознак будови для класифікації тварини	Тип Членистоногі. Клас Комахи Роль комах у природі та житті людини Хордові – тварини із внутрішнім скелетом. Головохордові Риби: пристосування до мешкання у водоймах Четвероногі хордові тварини. Амфібії Амфібії, їхня роль у природі та житті людини Загальна характеристика класу Плазуни Рептилії, їхня роль у природі та житті людини Загальна характеристика птахів	ua/test/tip-molyuski-3312450.html Членистоногі https://naurok.com.ua/test/testi-z-temi-chlenistonogi-7-klass-2468706.html Загальна характеристика хордових тварин: https://naurok.com.ua/test/hordovi-tvarini-3391926.html Риби: https://naurok.com.ua/test/tematiche-ocinyuvannya-nadklas-ribi-3298991.html Земноводні: https://naurok.com.ua/test/zemnovodni-abo-amfibi-2673725.html
---	---	---	---

			<u>Різноманітність і значення птахів</u> <u>Загальна характеристика ссавців</u> <u>Різноманітність ссавців. Однопрохідні. Сумчасті</u> <u>Різноманітність ссавців. Гризуни. Примати</u> <u>Різноманітність ссавців. Комахоїдні. Рукокрилі</u> <u>Різноманітність ссавців. Непарнокопитні</u> <u>Різноманітність ссавців. Парнокопитні</u> <u>Різноманітність ссавців. Хижі. Панголіни</u>	Плазуни: https://naurok.com.ua/test/plazuni-7-klas-1829526.html Птахи: https://naurok.com.ua/test/test-biologiya-7-klas-ptahi-708727.html Ссавці: https://naurok.com.ua/test/ssavci-3381065.html
--	--	--	---	--

Тема 8. Середовище існування тварин

9	Зв'язки тварин між собою та іншими організмами в екосистемах. Роль тварин у біосфері (санітарна, тварини-запилювачі, поширення насіння та плодів, участь у процесах ґрунтоутворення, регуляція чисельності інших груп організмів, естетична функція тощо). Роль тварин у житті людини.	опановує терміни: ланцюги живлення, трофічна сітка, продуценти, консументи, редуценти називає: - трофічні рівні ланцюгів живлення - екосистеми України (свої місцевості) та види тварин, що їх населяють наводить приклади: - тварин-запилювачів; - тварин-сапротрофів; - тварин-хижаків; - тварин-фітофагів; - тварин-паразитів характеризує та пояснює: - зв'язки між тваринами та іншими організмами в екосистемах, - роль тварин у біосфері порівнює та аналізує: - різні середовища існування тварин та їх ознаки встановлює зв'язки: між середовищем існування та пристосуванням до нього тварини моделює / створює моделі: - трофічних сіток розв'язує проблемні запитання:	«Біологія 7 кл» (Балан): § 62 – 63 Зв'язки тварин між собою та іншими організмами в екосистемах екосистема чинники	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 264 – 268 «Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 225 – 226 Тренувальна вправа: https://wordwall.net/uk/resource/55309878 Онлайн-тестування: Зв'язки тварин між собою та іншими організмами в екосистемах: https://naurok.com.ua/test/7-klas-biologiya-zv-yazki-tvarin-mizh-soboyu-ta-inshimi-organizmam
---	---	--	---	--

		- про підтримання рівноваги в екосистемах описує: - екосистеми та їхні трофічні рівні - колообіг речовин у біосфері та роль тварин у ньому дотримується правил: - поведінки у природі висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про роль тварин у природі та житті людини - зв'язки тварин між собою та іншими складовими екосистем аргументує: - необхідність застосовувати знання про зв'язки тварин із середовищем існування та іншими організмами для збереження біорізноманіття усвідомлює: - естетичне значення тварин у житті людини; зв'язки людини і тварин; - роль тварин у наукових відкриттях, медицині, промисловості тощо - роль тварин у біосфері		i-v-ekosistemah-3385135.html Середовище існування тварин Тестування+ відповідність https://naurok.com.ua/test/seredovisch-a-isnuvannya-tvarin-nush-2873092.html <u>1</u>
Тема 9. Гриби – гетеротрофні організми				
10	Способи живлення грибів: гриби-сапротрофи, паразити, симбіотрофи.	опановує терміни: гриби, лишайники, гіфи, грибниця (міцелій), мікориза, симбіоз називає:	«Біологія 7 кл» (Балан): § 64 – 69	Самоперевірка: «Біологія 7 кл» (Балан): стор. 288 – 292

Поняття про справжні гриби та грибоподібні організми. Гриби багатоклітинні та одноклітинні. Будова та процеси життєдіяльності багатоклітинних (наприкладі шапинкових) та одноклітинних (наприкладі дріжджів) грибів. Значення грибів у природі та житті людини. Гриби їстівні та отруйні. Правила збирання грибів. Вирощування грибів у промислових масштабах. Використання грибів у різних галузях промисловості (харчовій, фармакології). Гриби – паразити рослин (фітофторові, борошнистороссяні,	- різні способи живлення грибів; - складові грибниці; - складові слані лишайників наводить приклади: - багатоклітинних та одноклітинних грибів; - отруйних та їстівних грибів; - грибів – паразитів рослин; - грибів – паразитів людини і тварин; - лишайників розрізняє та розпізнає: на малюнках, фото- та відеоматеріалах представників різних груп грибів; характеризує та пояснює: - особливості гетеротрофного живлення грибів (симбіотрофне, сапротрофне, паразитичне); - особливості життєдіяльності (живлення, розмноження) лишайників класифікує: - гриби за різними ознаками порівнює та аналізує: - особливості будови та функціонування одноклітинних і багатоклітинних грибів установлює зв'язки: - між будовою гриба та способом живлення - між грибами та рослинами (мікориза та паразитування грибів) моделює / створює моделі:	<u>Загальна характеристика грибів</u> <u>Гриби-сапротрофи. Цвілеві гриби. Дріжджі</u> <u>Шапинкові гриби</u> <u>Гриби-паразити</u> <u>Лишайники</u>	«Біологія 7 кл» (Андерсон): стор. 243 – 244 Онлайн-тестування: Гриби (тестування+ відповідність): https://naurok.com.ua/test/gribi-3272.html Гриби (тест): https://interactive.ranok.com.ua/theme/contentview/serednya-ta-starsha-shkola/bologya-6-klas/pdgotovka-do-kontrolyu-znan-z-temi-gribi/3975-test
--	---	--	--

	сажки, ріжки, трутовики). Шкода, якої завдають гриби здоров'ю та господарству людині. Лишайники – асоціації справжніх грибів з фотосинтезуючими організмами (водоростями та ціанобактеріями). Будова слані та особливості життєдіяльності (живлення, розмноження) лишайників. Значення лишайників у природі та житті людини.	- особливості будови грибів і лишайників розв'язує проблемне питання: - про роль грибів на Землі описує: взаємозв'язки грибів з іншими живими організмами; шкоду, яку можуть завдавати гриби людині та господарству людини дотримується правил: - збирання грибів; - поведінки у природі; - правила надання долікарської допомоги у разі отруєння грибами висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про роль грибів у природних екосистемах та житті людини; - про роль лишайників у природі та житті людини - про сучасну систему органічного світу та місце грибів у ній аргументує: - роль грибів-сапротрофів у природі для процесів ґрунтоутворення - необхідність дотримання правил збирання грибів усвідомлює: - значення застосування фармакологічних препаратів, вироблених за допомогою грибів		
--	--	---	--	--

		- що лишайники – це асоціації справжніх грибів з фотосинтезуючими організмами - значення використання грибів і лишайників у різних галузях промисловості		
Узагальнення				
11	Сучасні уявлення про систему органічного світу	опановує терміни: систематика, систематичні одиниці (таксони) називає: - назви основних таксонів наводить приклади: - класифікації різних груп живих організмів розрізняє та розпізнає: на малюнках, фото- та відеоматеріалах представників різних організмів; характеризує та пояснює: - ознаки різних груп живих організмів класифікує: - живі організми порівнює та аналізує: - групи живих організмів за різними ознаками установлює зв'язки: - між живими організмами моделює / створює моделі: сучасної системи органічного світу	«Біологія 7 кл» (Балан): § 70 Сучасна систематика живих організмів	Тренувальна вправа: https://wordwall.net/resource/95042686 Онлайн-тестування: Сучасні уявлення про систему органічного світу: https://naurok.com.ua/test/uzagalnennya-piznaemo-sistemu-organichnogo-svitu-7kl-iu-3023960.html

		розв’язує проблемне питання: - про відносність уявлень про систему органічного світу описує: - систему органічного світу дотримується правил: - етичного поведження з представниками різних груп організмів; висловлює та обґрунтовує судження, робить висновок: - про сучасну систему органічного світу усвідомлює значення застосування: - необхідність застосовувати набуті знання впродовж навчального року в своєму житті		
--	--	--	--	--

РЕКОМЕНДОВАНІ ВИДИ РОБОТИ:

- складання конспекту;
- виконання вправ та завдань з тем.